

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. II. Quibus ex causis peccatum ex genere suo mortale fiat per
accidens veniale?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM II.

Quibus ex causis peccatum ex genere suo mortale, fiat per accidens, veniale?

Resp. I. Tria requiruntur ad peccatum mortale, quorum si unum desit, sit veniale, quod alias ex se est mortale. 1. Ex parte intellectus, plena advertentia & deliberatio. 2. Ex parte voluntatis, perfectus consensus. 3. Gravitas materiæ, saltem ut plurimum. Ratio primæ & secundæ partis est, quia spectata fragilitate humana, non videtur decere divinam bonitatem, æternis suppliciis punire hominem, absque plena consideratione & consensu. Ratio tertiæ partis, quia ubi materia parvi est momenti, ibi moraliter modica offensio esse reputatur, ut plurimum.

Resp. II. Peccatum ex genere suo mortale tribus ex causis fieri potest veniale, ut patet ex dictis. Prima est, si ex parte intellectus non sit perfecta advertentia malitiæ, seu deliberatio. Signa autem imperfectæ deliberationis sunt. 1. Si tenuiter, & quasi semidormiens, apprehendisti esse malum. 2. Si post, ubi melius consideras, judicas te non fuisse facturum, si ita apprehendisses. 3. Si vehementissima passione, apprehensione, vel distractione laborasti, vel turbatus fuisti, ita ut verè nesciveris, quid ageres.

Secunda causa est ex parte voluntatis, si non sit perfectus consensus. Signa autem imperfecti consensus sunt. 1. Si ita dispositus fueris, ut licet
fa-

facile potueris exequi peccatum ; non tamen
 executus. 2. Si quis dubitet num consenserit, pro-
 fertim si sit vir timoratus. 3. Si quis soleat esse
 affectus; ut malit mori, quam expresse mortaliter
 peccare: quia talis non facile consentit. 4. Si quis
 valde timide & suspense processisse se meminit,
 Si semisomnis fuit, non plene sui compos, &c. ju-
 cetq; se id non fuisse facturum, si plene vigilasset.
v. Sanch 1. mor. c. 10. Baldell. l. 10. d. 8.

Tertia causa ex parte materiae, si haec sit par-
 menti. Quando autem talis sit, discernendum
 est mortali judicio prudentis, cui sequentes regu-
 lae servient. 1. Ut de materia judicetur, non tantum
 ipsa secundum se absolute est consideranda, sed et-
 iam respectively ad finem intentum, ad quem si pe-
 rum facit, levis est, gravis autem, si multum, ut do-
 cet *Vasq. 1. 2. d. 158*. 2. Attendendae sunt circumstan-
 tia: quia saepe fit, ut res ex se levis, attentis circum-
 stantiis boni communis, vitandi scandali, &c. fiat
 gravis. 3. An pars aliqua rei praecipuae sit gravis,
 ea spectanda est tum absolute, & secundum se-
 tum etiam in ordine ad totum. 4. In transgressio-
 nibus repetitis, si plures materiae parvae, vel secun-
 dum se, vel secundum effectus a se productos, mo-
 raliter conjungantur, fit materia gravis: quia tunc
 omnes moraliter reputantur pro una. Contra ve-
 ro non censetur materia gravis, si parvae materiae,
 nec secundum se, nec secundum effectus relictos,
 inter se uniantur. *Ex dictis resolves.*

I. Peccas mortaliter, ita ut fiat materia gravis, si
 saepe modicum furaris, & non restituis, juxta dicta
l. 5. r. 5. ca. 1. d. 3. casu. 1. item si interruptim psalmos
 ali-

aliquot ex eodem officio omittas: si eodem die jejunii sæpius parum comedas, eodem festo sæpius parum labores,

II. Non peccas graviter si diversis festis modicum labores; si quotidie in Quadragesima parum comedas. Quod verum est, etiamsi simul haberes propositum ita faciendi: quia cum ista mortaliter inter se non uniantur, singula sunt parva, v. *Sanch. l. c.*

III. Non peccat mortaliter, qui diversis diebus violat votum, quotidie aut singulis diebus modicum quid orandi, vel parvam eleemosynam dandi, si sit onus affixum diei: quia cum quotidie cujusque diei obligatio extinguatur, materiae illæ non continuantur. Quod verum est, etsi proponat semper omittere: quia illud propositum non fertur in rem gravem. Imò contra *Sanch.* id quidam verum putant, etsi quis 100 vota diversæ speciei, in materiis valde levibus, uno die implenda haberet: quia materiae illæ cum sint independentes à se, non uniantur. Si tamen similia vota non sint onus affixum diei, sed tantum dies præfigatur ut terminus, ultra quem executio non differatur, erit peccatum mortale, postquam ad materiam notabilem perventum fuerit.

IV. Probabile est, eum, qui ter vel quater 1000 aureos in causas pias vovisset, non peccaturum mortaliter, si tres non solveret, quia etsi talis pars, absolute in se spectata, sit notabilis, comparatione tamen totius, morali judicio non valde videtur æstimanda, v. *Laym. l. 1. c. 5.*

K

DVBIVM